

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จันทร์เพ็ญ ธัชสินพงษ์. 2544. ผลของสุขภาพจิตศึกษาแบบกลุ่มต่อความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเด็กปัญญาอ่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชูโต. 2545. การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: แมทส์ปอยท์.
- เนาวรัตน์ พลายน้อย. 2546. การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ในการถอดบทเรียนด้วยเครื่องมือการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ. [online]. Available from: http://www.kmi.or.th/document/AAR_analysis.pdf.
- ประเวศ วะสี. 2545. วิถีมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 สู่ภพภูมิใหม่แห่งการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ประเวศ วะสี. 2548. จิตวิวัฒน์กับการสร้างสรรค์วัฒนธรรมสันติวิธีด้านสุขภาพ. [online]. Available from: http://www.nhso.go.th/new/cgi_bin/UC_Trend/URL_FILE/T_Praw2.doc.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). 2545. พัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พันธุ์ทิพย์ รามสูต, 2540. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. นครปฐม : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล
- พิมพ์พรรณ วรชุตินธร. 2542. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ไพฑูริย์ สินลารัตน์. 2541. จำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไทย : รวมบทบรรยายและบทความ. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันเด็ก มูลนิธิเด็ก. 2543. การช่วยเหลือเด็กพิการระยะแรกเริ่ม "สู่...การเรียนรู้ร่วม" เพื่อการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ.
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. 2546. ร่วมสร้างสุขภาพสังคม สู่สังคมแห่งสันติภาพ. [online]. Available from: <http://www.hsri.or.th/html/th/feature/feature.html>.
- สิทธิณัฐ ประพทธนิตสาร. 2546. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- โสฬส ศิริไสย์. 2548. สุนทรียสนทนาเพื่อการคิดร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติ: แนวคิดและวิธีการจัดการ. [online]. Available from: <http://www.fndavcollegee.org/index.php?file=forum&obj=forum.forprint>

- วินัดดา ปิยะศิลป์ และ สมจิตต์ ธีรมโนภาพ. 2543. คู่มือครูเพื่อเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
- วีณา กิวยสมบุญ. 2547. การพัฒนากระบวนการชี้แนะทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการพัฒนา
ปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545. จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.

ภาษาอังกฤษ

- Apt,B. 2003. Transformational learning and qualitative evaluation. [online]. Available from: <http://www.indiana.edu/~1506/transeval.html>.
- Apps, J. W. 1991. Mastering the teaching of adults. Malabar, FL: Krieger.
- Banning,M.B. and others. 2004. Dimensions of family and professional partnerships: Constructive guidelines for collaboration. Exceptional Children. 70 No.2.
- Barnhart,J.M. 2005. Excavating the perspective and spiritual transformative of mothers raising children with disabilities. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- Berger,E.H. 2004. Parents as partners in education: Families and schools working together. Upper Saddle River,NJ: Merrill/Prentice Hall.
- Berger, J.G. 2003. A summary of the constructive-developmental theory of Robert Kegan. (Mimeographed).
- Blitz, N. 1999. Curative education...Approach to education. [online]. Available from: http://www.inala.org.au/curative_education.htm.
- Bloch,J.S. and Friedman,J.L. 2002. The difficult child and an inclusionary model that can work. [online]. Available from: <http://www.earlychildhood.com/Articles>.
- Bodner,J.B. 2001. Parents as adult learners in family-centered early education. American Annals of the Deaf. 146 No.3.
- Bonnie,S.H. 2002. Application of participatory action research to family-school intervention. [online]. Available from: HW Wilson.
- Borden,A.L. 2002. In search of a self-organizing personal development model for parents. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.

- Braud,W., and Anderson,R. 1998. Transpersonal research methods for the social sciences: Honoring human experience. California: Sage.
- Bray,J.N., Lee,J., Smith,L.L., and Yorks,L. 2000. Collaborative inquiry in practice. California: Sage.
- Camara,D.M.C. 2003. Parent education in family-centered practice with families of children with special needs: A partnership towards family empowerment. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- Curative Education and Social Therapy Council.2001. Handbook for training in curative education and social therapy. Dornach: Medical Section of the School of Spiritual Science at the Goetheanum.
- Dirkx,J.M. 1997. Nurturing soul in adult learning. New Direction for Adult and Continuing Education. No.74.
- Dirkx,J.M. 2000. Transformative learning and the journey of individuation: [online]. Available from: ERIC Database.
- First,J.A. and Way,W.L. 1995. Parent education outcomes: Insights into transformative learning. Family Relations. 44 No. 1.
- Hamil,D.J. 2002. Transcendent transformation: Transformational adult learning through transcendent encounters. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- Hansmann,H. 1992. Education for special needs: principles and practice in camphill schools. Edinburgh: Floris Books.
- Hoghghi,M. and Long,N., eds. 2004. Handbook of parenting: Theory and research for practice. London: Sage.
- Holtzapfel,W. 1995. Children with a difference. Sussex: Lanthorn.
- Imel,S. 1998. Transformative learning in Adulthood. [online]. Available from: ERIC Database.
- Kerka,S. 2000. Parenting and career development. [online]. Available from: ERIC Database.
- Lavin,J.L. 2001. Special kids need special parents. New York: The Bet Berkley.
- Lerner,J.W., Lowenthal,B., and Egan,R.W. (2003). Preschool children with special needs: Children at risk and children with disabilities. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.

- Levenson,C.A. 1994. Developing a parent education course for parents of children with disabilities and/or chronic illness. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- Longworth,N. 1999. Making lifelong learning work: Learning cities for a learning century. London: Kogan Page Limited.
- Louise,P. 2002. Educating young children with special needs. London: Paul Chapman.
- Luxford,M. 1994. Children with special needs. Edinburgh: Floris Books.
- McAfee,O. and Leong,D. 2002. Young children's development and learning. Boston: Allyn and Bacon. 3rd ed.
- McDonal,L., Wilgosh,L., and Scorgie,K. 1999. Transforming partnerships: Parent life management issues when a child has mental retardation. Education and Training in Mental Retardation and Developmental Disabilities. 34 No.4.
- McTaggart, R. 1989. 16 Tenets of participatory action research. [online]. Available from: <http://www.caledonia.org.uk/par.htm>.
- Mitchelson,D.P. 2002. The parent role in families with exceptional children. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- Moore,C. 2002. Educating students with disabilities in general education classrooms: A summary of the research. [online]. Available from: <http://interact.uoregon.edu/wrrc/AKInclusion.html>.
- Muscott,H.S. 2002. Exceptional partnerships: Listening to the voice of families. Preventing School Failure. 46 No.2
- Nachsen,J.S. 1999. Advocacy, stress, and quality of life in parents of children with developmental disabilities. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- O'Rourke,L. 2001. Teacher Trainer Tutor: Transforming the Learning Relationship. Kemple, Cirencester: Management Books 2000.
- Pietzner. 1980. About curative education. NY: Camphill Village
- Pope,L. 1976. Clinician and parent: Partners for change. [online]. Available from: ERIC Database.
- Pugh,G. 1999. Young children and their families: Creating a community response. In L.Abbott and H.Moylett, (eds.). Early Education Transformed. London: Falmer.

- Sadoski,C.M. 1998. Family-school partnerships and the efficacy of parent support groups. [online]. Available from: UMI ProQuest Database.
- Singg,S. 1981. The relationship of exceptional parents' stress-response syndrome with the experience of parenting a handicapped child. [online]. Available from: Dissertation Abstracts International.
- Smith,B.J. 1988. Does early intervention help?. [online]. Available from: ERIC Database.
- Stakes,R. and Hornby,G. 2002. Meeting special needs in mainstream schools. London: David Fulton.
- Sullivan, J.G. 2006. The U theory and the five seasons / ministries. [online]. Available from: <http://facstaff.elon.edu/sullivan/Presence%20and%20Theory%20U.pdf>.
- Taylor,K., Marienau,C., and Fiddler,M. 2000. Developing adult learners. San Francisco,CA: Jossey-Bass.
- Westwood,P. 2003. Commonsense methods for children with special educational needs. New York: Routledge Falmer.
- Wilson,R.A. 2003. Special educational needs in the early years. 2nd ed. London: Routledge.
- Wolf,E. 2004, Aug 14. Curative teacher, Camphill Special School. Interview.
- Wright,K. and Siegelin,D.A. 2003. Building school and community partnerships through parent involvement. Upper Saddle River,NJ: Merrill/Prentice Hall.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ชาย โพธิ์สีดา. 2547. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปณิตา ศิลารักษ์. 2546. การพัฒนาโปรแกรมการระดมสรรพกำลังของเครือข่ายโรงเรียนในการให้ป้าชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นแหล่งวิทยาการท้องถิ่นอย่างยั่งยืนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวัลย์ แพร่วานิชย์. 2543. การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้แผนผังทางปัญญาเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิ บัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พรรณ วรชุตินธร. 2542. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- รุ่งลาวัลย์ ละอ้าคา. 2546. การพัฒนาโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปรับใช้วัฒนธรรมพื้นบ้านของครูและผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลตามวิถีชีวิตชนบทอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสฬส ศิริไลย์. 2548. David Bohm Dialogue: วิธีการสนทนาแบบมนุษย์สัมพันธ์และการเปลี่ยนวิธีคิดด้วยการฟังอย่างลึกซึ้ง. นครปฐม: สำนักงานทรานส์ทีม.
- อุทัย ดุลยเกษม. 2544. คู่มือการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่องานพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาษาอังกฤษ

- Bohm,D., Factor,D. and Garrett,P. 1991. Dialogue-A proposal. [online]. Available from: http://www.muc.de/~heuvel/dialogue/dialogue_proposal.html.
- Gall,J.P., Gall,M.D., and Borg,W.R. 1999. Applying educational research: A practical guide. NJ: Addison Wesley Longman.
- Mertens,D.M. and McLaughlin,J.A. 2004. Research and evaluation methods in special education. California: Corwin.
- Powell,L.H., and Cassidy,D. 2001. Family life education: an introduction. Mayfield publishing company: California.

Schaefer,S. 2004. Working with biography: Sharing stories of becoming. Lilipoh the spirit in life 9, No. 36: 6-7.

Stringer,E. 2004. Action research in education. Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice Hall.

Wilkinson,D. and Birmingham,P. 2003. Using research instruments: A guide for researchers. London: RoutledgeFalmer.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครอง

-ข้อมูลก่อนคลอด

-ขณะคลอด

-หลังคลอด

-เมื่อแรกรู้ปัญหาเด็ก -อะไรเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความกังวล

-ความรู้สึกเมื่อแรกรู้ถึงความผิดปกติ / รับมือกับอารมณ์นั้นอย่างไร /

ใช้เวลาปรับใจมากน้อยเพียงไร

-รับมือกับปัญหานั้นๆอย่างไร (ปรึกษาใคร / บำบัดอะไรบ้าง)

-รับมือกับญาติและคนรอบตัวอย่างไร

-ถือว่าเป็นภาระที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร / ค่าใช้จ่ายต่างๆเป็นภาระไหม

-มองว่าเป็นอุปสรรคในครอบครัว / ในชีวิตหรือไม่

-การปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูลูก

-มีวิธีการพัฒนาลูกๆอย่างไร

-มีวิธีการในการพัฒนาตนเองในการเลี้ยงลูกอย่างไร

-คิดว่าต้องพัฒนาตนเองหรือไม่ ในด้านไหน / ขาดความรู้เรื่องใดบ้าง / คุณมีวิธีการเรียนรู้อย่างไร

-ใครเป็นผู้มีบทบาทในการเลี้ยงดู / คุณมีบทบาทอย่างไรในบ้าน

-คุณและลูกใช้เวลาอยู่ที่บ้านอย่างไร / เล่าถึงกิจวัตรประจำวันที่บ้าน / คิดว่าเวลาที่อยู่กับลูกเป็นเวลาที่มีความสุขหรือไม่ อย่างไร

-มองว่าการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านเป็นอย่างไร และคิดว่าสิ่งแวดล้อมที่บ้านควรเป็นอย่างไรจึงจะส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ดีที่สุด

-คิดว่าลูกมีความต้องการได้รับการเสริมพิเศษด้านใดบ้าง

-ข้อกังวลใจ / ความห่วงใยที่มีต่อลูก และต่อตนเอง

-อะไรบ้างที่ลูกทำได้ดี เก่ง หรือชอบทำ

-ด้านทัศนคติ -ลองพูดถึงลูกให้ฟัง / มองเขาอย่างไร / คาดหวังอะไรจากเขา หรือตั้งเป้าหมายไว้ว่าอย่างไร

- มองว่าการมีลูกทำให้ตัวเองเป็นอย่างไร / ต้องพัฒนา? / ได้เรียนรู้อะไร /
- เล่าถึงพัฒนาการตนเองหรือการเปลี่ยนแปลงในชีวิต
- ทุกวันนี้มีปัญหาแล้วปรึกษาใครมากที่สุด / ได้กำลังใจจากใคร / ใครเป็นที่พึ่ง
- คาดหวังอะไรใหม่จากการเข้ากลุ่มทอริกักทอใจ คิดว่าการเข้ากลุ่มจะช่วยอะไรได้

2. ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

- 1) สุขภาพทั่วไป – นิสัยการกิน การนอน / สมรรถภาพของร่างกาย / การขาดเรียน / การเจ็บป่วย / ควบคุมอาหาร
- 2) ทักษะทางกาย – การเดิน การวิ่ง การปีน การขี่จักรยาน เตะฟุตบอล การเล่นเกมต่างๆ / การวาดภาพ / การเขียน / การเล่นเกมที่ใช้มือกระทำ / การเล่นสร้าง / การใช้อุปกรณ์ เช่น กรรไกร กาว
- 3) การช่วยเหลือตนเอง – ระดับของการพึ่งตนเอง เช่น แต่งตัว เข้าห้องน้ำ ทำเตียงเอง ซักผ้า จัดห้อง / การรับมือกับชีวิตประจำวัน / การใช้จ่ายเงิน
- 4) การสื่อสาร – ระดับการพูด / การอธิบาย / การบรรยายเหตุการณ์ ผู้คน / การนำข้อมูลมาเล่าให้ฟัง / การร่วมวงสนทนา / การใช้โทรศัพท์
- 5) การเล่นและการเรียนรู้ที่บ้าน – ใช้เวลาอย่างไร ในการดูทีวี อ่านหนังสือ ทำงานอดิเรก / ความสนใจ / การแบ่งปัน
- 6) กิจกรรมกลางแจ้ง – เล่นกีฬาอะไร / สามารถอยู่นอกบ้านเองได้
- 7) ความสัมพันธ์ – กับพ่อแม่ พี่น้อง เพื่อน ญาติ ผู้ใหญ่อื่นๆ คนแปลกหน้า (ความสัมพันธ์ระหว่างกันในบ้านเป็นอย่างไร)
- 8) พฤติกรรมที่บ้าน – ความร่วมมือ การแบ่งปัน การฟังและการทำตาม การช่วยงานในบ้าน การเสนอตัวช่วยเหลือ ความลงตัวในกิจวัตรประจำวันและกฎของบ้าน / อารมณ์เป็นอย่างไร ความมั่นคงทางอารมณ์
- 9) พฤติกรรมที่โรงเรียน – ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครู / ความก้าวหน้าในการอ่าน เขียน คิดเลข วิชาอื่นๆ / กิจกรรมที่โรงเรียน / โรงเรียนช่วย-ไม่ช่วยเด็กอย่างไร / การช่วยงานโรงเรียน / ไปโรงเรียนยากหรือง่าย

หมายเหตุ การเริ่มต้นสัมภาษณ์ให้ใช้การสนทนาเรื่องทั่วไปก่อนแล้วจึงเข้าสู่คำถามการสัมภาษณ์ซึ่งไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับตามประเด็นที่ให้ไว้ข้างต้น

ภาคผนวก ข
ดัชนีบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

1. ในด้านการกระทำ คือ การปฏิบัติต่อลูก
 - 1.1 ผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรักบนฐานความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ไม่ปกป้องลูกมากเกินไป และเปิดโอกาสให้เขาได้พัฒนาตนเองด้วยการช่วยเหลือตนเองตามวัย
 - 1.2 ผู้ปกครองปฏิบัติต่อลูกด้วยความรักเท่าเทียมกับพี่น้องคนอื่นและให้โอกาสทัดเทียมกับสมาชิกในครอบครัว
 - 1.3 ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศของครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่น จัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ไม่ว่าจะเป็นความสม่ำเสมอของกิจวัตรประจำวัน การทำซ้ำ การจัดอาหารตามหลักโภชนาการ การจัดบริเวณบ้านให้สวยงาม สะอาด และเป็นระเบียบ
 - 1.4 ผู้ปกครองใช้เวลาอยู่กับลูกที่บ้าน ในการทำกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การออกกำลังกาย การปลูกต้นไม้ การสนทนา การทำงานศิลปะ
2. ในด้านความรู้สึก คือ มุมมองต่อตนเองและลูก
 - 2.1 มุมมองต่อตนเอง
 - 2.1.1 ผู้ปกครองมีอารมณ์ขันกับชีวิต (มองสิ่งที่เป็นปัญหาด้วยอารมณ์ขัน)
 - 2.1.2 ผู้ปกครองเห็นคุณค่าของตน เห็นความสำคัญของตนในการเป็นพ่อแม่
 - 2.1.3 ผู้ปกครองมีความสุขและมั่นใจในชีวิตที่รู้สึกว่าคุณเป็นผู้ปกครองที่ดี
 - 2.2 มุมมองต่อลูก
 - 2.2.1 ผู้ปกครองพ้นจากความรู้สึกโศกเศร้าและรู้สึกผิด ยอมรับในสิ่งที่ลูกเป็น
 - 2.2.2 ผู้ปกครองเห็นศักยภาพภายในตัวลูก
3. ในด้านความคิด คือ การคิดใหม่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
 - 3.1 ผู้ปกครองยอมรับในข้อจำกัดของตนเอง และยอมรับว่าลูกจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม
 - 3.2 ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความสงบภายในเพื่อการเกิดปัญญาในการหาทางส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
 - 3.3 ผู้ปกครองค้นพบความหมายและความสำคัญของการมีลูกที่มีความต้องการพิเศษ
 - 3.4 ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและพัฒนาการของลูกตามความเป็นจริง
 - 3.5 ผู้ปกครองมองชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม ค้นพบมุมมองใหม่ และการเข้าถึงความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นต่อสิ่งที่มีความสำคัญในชีวิตตน

ภาคผนวก ค
กรอบความคิดสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

1. ลักษณะของปฏิสัมพันธ์ของครอบครัว / รูปแบบปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว
(ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาส่งผลต่อสมาชิกในครอบครัว)
2. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต / การสร้างสมดุลในชีวิต
3. ค่านิยม ความเชื่อ ความต้องการจำเป็นของแต่ละครอบครัว
4. การเข้าถึงแหล่งข้อมูล (การค้นหาโรงเรียน การค้นหาบริการ)
5. ความหนักของปัญหาที่เผชิญ (การปรับตัว การรับมือกับปัญหา)

ภาคผนวก ง

แนวคำถามเชิงลึกในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อน
การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง

1. ทุกวันนี้เลี้ยงลูกอย่างไร ทราบวิธีในการปฏิบัติกับลูกมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร คุณให้โอกาสเขาช่วยเหลือตัวเองตามวัยมากน้อยเพียงไร คิดว่าตัวเองปกป้องลูกมากเกินไปหรือไม่
2. คุณและลูกใช้เวลาอยู่ที่บ้านอย่างไร กิจกรรมยามว่างทำอะไร กิจกรรมประจำวันที่บ้านเป็นอย่างไร
3. มองพัฒนาการของลูก ณ ปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร จุดแข็ง จุดอ่อน คืออะไร และสิ่งที่ต้องส่งเสริมเป็นพิเศษ เห็นศักยภาพในตัวลูกมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร
4. ตั้งเป้าหมายในอนาคตไว้ว่าอย่างไร มีอะไรที่เป็นห่วงหรือกังวลใจบ้าง
5. เลี้ยงลูกอย่างมีความสุขไหมในทุกวันนี้ มีความสุขกับชีวิตหรือไม่ ลูกมาเกิดกับเรา เขามีความหมายอะไร เคยให้ความหมายตรงนี้หรือไม่ อย่างไร
6. การเลี้ยงลูกทำให้เราพัฒนาอะไรในตัวเองหรือไม่ อย่างไร ข้อจำกัดของตนคืออะไร ทำอย่างไรจึงจะข้ามข้อจำกัดนั้นได้
7. คิดถึงการประชุมร่วมกันครั้งสุดท้ายเมื่อไร คิดอะไรเกี่ยวกับการประชุมบ้าง อะไรที่ทำให้คิดถึงลูก ขณะนั้นกำลังทำอะไร และลูกกำลังทำอะไรอยู่ จากการที่ได้เข้าร่วมการประชุมทำให้คุณปฏิบัติต่อลูกต่างออกไปจากเดิมหรือไม่ คุณมองลูกเปลี่ยนไปหรือไม่
8. คุณพูดถึงการประชุมบ่อยแค่ไหน หรือมีอะไรที่ทำให้คุณสนทนากับการประชุมบ้าง และสนทนากับใคร กรุณายกตัวอย่างเวลาที่คุณเล่าหรือพูดถึงเกี่ยวกับการประชุม และผู้ฟังแสดงท่าทีอย่างไร เป็นกำลังใจหรือสนับสนุนในสิ่งที่คุณพูดถึงหรือไม่ เขาให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์หรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการอบรมเลี้ยงดูลูกหรือไม่
9. คุณได้สนทนากับญาติหรือเพื่อนเพื่อเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการอบรมเลี้ยงดูลูกของคุณอันเป็นผลเนื่องมาจากการเข้าร่วมกลุ่มเรียนรู้หรือไม่ กรุณาเล่าเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่ได้เล่าให้เพื่อนฟังได้หรือไม่ ลองคิดถึงผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษท่านอื่นที่ไม่ได้เข้ากลุ่ม คุณจะแนะนำผู้ปกครองท่านนั้นอย่างไร
10. อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่คุณรู้สึกว่าคุณได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มนี้ สามารถจดจำความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเข้ากลุ่มได้หรือไม่ กรุณาเล่าให้ฟัง และรู้สึกเกี่ยวกับการเข้ากลุ่มอย่างไรในตอนนั้น ความรู้สึกเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการปฏิสัมพันธ์ของคุณกับลูกอย่างไร

11. การเข้ากลุ่มทำให้การปฏิบัติต่อลูกหรือการอบรมเลี้ยงดูของคุณง่ายขึ้นหรือไม่
เล่าประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าการเข้ากลุ่มส่งผลกระทบต่อชีวิตคุณ อาจเป็นในแง่
การอบรมเลี้ยงดูลูกหรือในแง่อื่นๆ
12. อะไรคือประสบการณ์ที่ดีที่สุดและประสบการณ์ที่เลวร้ายที่สุดจากการเข้ากลุ่มนี้
13. จากการเข้ากลุ่มนี้ช่วยให้คุณมองศักยภาพของตัวเองต่างไปจากเดิมหรือไม่ และ
การอบรมเลี้ยงดูส่งผลต่อวิถีชีวิตของคุณมากน้อยเพียงใด

ภาคผนวก จ
แบบบันทึกประจำวัน

ข้อมูล	ดัชนี
วันที่.....เดือน.....ปี.....	

ภาคผนวก จ
แบบบันทึกย่อ

ข้อมูล
วันที่.....เดือน.....ปี.....
สถานการณ์.....

ภาคผนวก ข
แบบบันทึกการสัมภาษณ์

สถานที่..... สถานการณ์.....ครั้งที่.....
วันที่.....เดือน.....ปี.....
ผู้ให้สัมภาษณ์.....
เวลาในการสัมภาษณ์.....ถึง.....

ข้อมูล	ดัชนี

ภาคผนวก ช
ตัวอย่างกิจกรรมในห้องเรียนพิเศษ

กิจกรรม	หมายเหตุ
<p>8.30 น. – 8.40 น. กิจกรรมวงกลมตอนเช้า</p> <p>เด็กยืนล้อมเป็นวงกลม ครูจุดเทียน เป่าขลุ่ย ท่องบทกลอนเปิดโลกการเรียนรู้ ครูเชิญเด็ก 1 คน ไปดับเทียน ร้องเพลงและท่องกลอนพร้อมทำท่าประกอบ</p>	<p>กิจกรรมเริ่มต้นการเรียนรู้ที่เน้นความสงบ และการควบคุมตัวเอง เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมีความหมายผ่านบทเพลงและบทกลอน</p>
<p>8.40 – 9.00 น. กิจกรรมการเคลื่อนไหว</p> <p>ท่องกลอนพร้อมทำท่าประกอบ</p> <p>ร้องเพลงพร้อมเคลื่อนไหวข้ามอุปสรรค เช่น เดินบนเก้าอี้ กระโดดข้ามเชือก ลอดอุโมงค์</p> <p>โยคะ (ทำไหว้พระอาทิตย์ ภูเขา ต้นไม้ ลิง ผีเสื้อ</p> <p>สุนัขก้มหน้า สุนัขหงนหน้า เต่า)</p> <p>ปลุกร่างกาย เกมนำปัญญา โยนรับถุงแก้ว</p>	<p>กิจกรรมที่เด็กได้ฝึกฝนทักษะกล้ามเนื้อใหญ่ เล็ก และการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ</p>
<p>9.00 – 9.45 น. บทเรียนหลัก</p> <p>เด็กยกเก้าอี้มานั่งเป็นวงกลมหน้าห้องเรียน ครูทักทายเด็กๆผ่านเกมนิ้วมือ</p> <p>สนทนาเกี่ยวกับอากาศ ชีวิตประจำวันตอนเช้าของเด็กแต่ละคน วันที่ และตารางกิจกรรมประจำวัน</p> <p>วันพุธ : เรียนภาษาไทย</p> <p>ฟังนิทาน ซึ่งครูจะค่อยๆเล่าให้ฟังทีละนิด ในแต่ละครั้ง</p> <p>ครูจะทบทวนของเดิมและเล่าเพิ่ม</p> <p>บันทึกนิทาน เด็กๆวาดรูปไปพร้อมๆกับครู แต่เขียนประโยคกำกับภาพตามความสามารถของแต่ละคน</p> <p>วันศุกร์ : เรียนคณิตศาสตร์</p> <p>เคลื่อนไหวพร้อมนับเลข เช่น ก้าวเดิน กระโดดทำ</p> <p>กระโดดเชือก</p> <p>บันทึกบทเรียนเป็นภาพวาดพร้อมสัญลักษณ์ตัวเลข</p>	<p>วิชาภาษาไทย เรียนรู้ผ่านวรรณกรรมซึ่งสัมพันธ์กับอายุของเด็ก อายุ 6 – 8 ปี เรียนนิทานกริมม์ และอายุ 8 – 10 ปี เรียนนิทานชาดก และวิชาคณิตศาสตร์ เรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหว</p>

กิจกรรม	หมายเหตุ
9.45 – 10.00 น. พักรับประทานของว่าง	ผู้ปกครองเตรียมผลไม้ให้เด็กนำมาแบ่งปันกัน
<p>10.00 – 10.30 น. บทเรียนที่สอง</p> <p>วันพุธ : เรียนกิจกรรมสีน้ำ</p> <p>เด็กเตรียมและเก็บอุปกรณ์สีน้ำด้วยตนเอง ครูแนะนำเด็กขณะระบายสีน้ำทีละคน</p> <p>วันศุกร์ : เรียนกิจกรรมงานเกษตร</p> <p>เด็กๆร่วมกับครูวัดแปลงนา ชุดดิน พลิกหน้าดิน ปักดำ และดูแลต้นข้าว จนถึงการเก็บเกี่ยว</p>	<p>กิจกรรมสีน้ำ เป็นกิจกรรมที่ครูทำงานกับเด็กรายบุคคล ครูกำหนดให้เด็กระบายสีที่เหมาะสมกับแต่ละคน</p> <p>กิจกรรมงานเกษตร เป็นกิจกรรมกลุ่มที่เด็กๆได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตและความสัมพันธ์ โดยการปลูกข้าว</p>
10.30 น. เด็กๆแยกย้ายกันกลับเข้าห้องเรียนปกติ	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ เกิดเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2517 ที่กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและเทคโนโลยีทางการพิมพ์ ในปีการศึกษา 2538 และครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย ในปีการศึกษา 2542 จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545 เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากโครงการพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับการสนับสนุนเงินทุนในการทำวิทยานิพนธ์จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

